

Reg. No. :

Name :

VI Semester B.A. Degree (CCSS – Reg./Supple./Improv.)
Examination, May 2014
CORE COURSE IN SANSKRIT
6B12 SKT : Nyaya and Vedanta

Time : 3 Hours

Max. Weightage : 30

Instructions : Answers should be written in **Sanskrit**.
In writing **Sanskrit Devanāgarī** script should be used.

- I. 1) कोष्ठात् समुचितमुत्तरं उद्धृत्य लिखत ।
- a) उदयनाचार्येण विरचितः ग्रन्थः कः ?
(मुक्तावलिः, कुसुमाञ्जलिः, न्यायभाष्यम्)
- b) पृथिव्यापस्तेजो वायुराकाशमिति _____ ।
(द्रव्याणि, कर्माणि, भूतानि)
- c) न्यायवार्तिकानां रचयिता कः ?
(उदयनः, उद्योतकरः, वाचस्पतिः)
- d) वैशेषिकमते कति पदार्थाः ?
(पञ्च, षट्, दश)
- 2) a) वेदान्तो नाम _____ प्रमाणम् ।
(प्रत्यक्षम्, उपनिषत्, आप्तम्)
- b) तत्त्वमसि इति वाक्यं कस्यामुपनिषदि वर्तते ?
(ऐतरेये, बृहदारण्यके, छान्दोग्ये)
- c) बाह्येन्द्रियाणां तद्व्यतिरिक्तविषयेभ्यो निवर्तनं किम् ?
(शमः, दमः, उपरतिः)
- d) उपासनानां प्रयोजनं किम् ?
(चित्तशुद्धिः, मोक्षः, चित्तैकाग्र्यम्)

- 3) a) वेदाधिकारनिरूपणस्य कर्ता कः ?
(श्रीनारायणगुरुः, श्रीशङ्करः, चट्टम्पिस्वामी)
- b) मनीषापञ्चकस्य कर्ता कः ?
(श्रीशङ्करः, रामानुजः, मध्वः)
- c) वेदान्तसारः केन विरचितः ?
(सदानन्देन, शङ्करभगवत्पादेन, रामानुजेन)
- d) मध्वप्रोक्तस्य वेदान्तदर्शनस्य नाम किम् ?
(द्वैतवेदान्तः, शुद्धाद्वैतवेदान्तः, विशिष्टाद्वैतवेदान्तः)

(3x1=3)

II. एकैकेन वाक्येन पञ्चानामुत्तरं लिखत।

- 4) कर्माणि कानि ?
- 5) अभावः कतिविधः ? के च ते ?
- 6) कालस्य लक्षणं किम् ?
- 7) सुखस्य किं लक्षणम् ?
- 8) पदस्य किं लक्षणम् ?
- 9) वायोः किं लक्षणम् ?
- 10) गन्धस्य किं लक्षणम् ?

(5x1=5)

III. चतुर्णां एकैकेन वाक्येन उत्तरं लिखत।

- 11) तात्पर्यग्राहकानि षड्विधानि लिङ्गानि कानि ?
- 12) शमादयः के ?
- 13) अज्ञानस्य लक्षणं किम् ?
- 14) अध्यारोपस्य लक्षणं किम् ?
- 15) पञ्च कोशाः के ?
- 16) अज्ञानस्य शक्तिद्वयं किम् ?

(4x1=4)

IV. द्वे सविस्तरं व्याख्यात।

- 17) पृथिवी।
- 18) कारणम्।
- 19) लिङ्गम्।
- 20) वाक्यार्थज्ञानहेतवः।

(2x2=4)

V. त्रीणि सविस्तरं व्याख्यात।

- 21) जीवन्मुक्तः।
- 22) अजहल्लक्षणा।
- 23) ईश्वरप्राज्ञौ।
- 24) विवर्तवादः।
- 25) पञ्चीकरणम्।

(3x2=6)

VI. द्वे उपन्यस्यत।

- 26) हेत्वाभासाः के ? सोदाहरणं विशदयत।

अथवा

मङ्गलस्य समाप्तिहेतुत्वं दीपिकोक्तरीत्या साधयत।

(1x4=4)

- 27) वेदान्तशास्त्रस्य अनुबन्धचतुष्टयं यथाग्रन्थं निरूपयत।

अथवा

सूक्ष्मशरीरं यथाग्रन्थं विशदयत।

(1x4=4)